

Naturbruksskolornas
förening

Naturbruksskolornas Förening, 2020-12-03

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
103 33 Stockholm

Naturbruksskolornas Förenings yttrande avseende: SOU 2020:43 Betygsutredningen 2018, Diarienummer: U2020/04429/GV

Naturbruksskolornas Förening (NF) är en intresseförening för utbildare inom naturbruk. Föreningen har 67 medlemsskolor med en geografisk spridning över hela Sverige. Huvudmännen består såväl av offentliga (regioner, kommuner) som privata aktörer, t.ex. Hushållningssällskap. Naturbruksskolorna driver utbildningar på gymnasienivå, som vuxenutbildning samt på eftergymnasial nivå med YH- och uppdragsutbildningar. Många skolor driver också olika projekt, i samverkan med omgivande samhälle och branscher. Naturbruksskolorna är sammantaget en av Sveriges största arbetsgivare av naturbruksutbildade både på gymnasial och på högskolenivå genom sina naturbrukslärare och instruktörer, ridlärare, skolledare, lantbruksarbetare o.s.v. Medlemsskolorna, drivs såväl med stora lantbruks- och skogsfastigheter och djuranläggningar på landet, som med nyare friskolor i städer.

Naturbruksprogrammet (NB) är ett yrkesprogram som i sin karaktär och i examensmål också syftar till att ge naturvetenskaplig kompetens för universitets- och högskolestudier. Skolorna har drygt 3.000 nya gymnasieelever inom NB varje år.

Sammanfattning

NF anser att förslaget att ämnesbetyg ska ersätta kursbetygen och införas i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola är bra.

NF anser att förslaget med kompensatorisk betygssättning i princip är bra men att det ska gälla även för betyget E istället för att införa ett ytterligare betygssteg.

NF anser att förslaget med att ge eleverna en allsidig bedömning är ett bra förslag och att det ger gymnasieskolan större möjligheter att fokusera på processen lärande och för eleverna att utveckla bestående kunskaper.

NF anser att förslaget att se över meritpoängssystemet är bra och förordar med eftertryck att meritpoängen tas bort.

NF förutsätter att Skolverket när man konstruerar nya ämnen har en dialog med professionen (utbildare och bransch) och särskilt bevakar att relevant progression vidmakthålls.

Synpunkter

1. Ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunernas vuxenutbildning

NF anser att förslaget att ämnesbetyg ska ersätta kursbetygen och införas i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola är bra. Det kan motverka fragmentiseringen och skapar förhoppningsvis en helhet kring ämnet. Det blir heller inte lika känsligt när elever ibland kan ha down-perioder.

Samtidigt är frågan hur pass stort utrymmet det blir för skolorna att påverka utbildningarnas innehåll. Leder ämnesbetyg till statligt fastställda utbildningsplaner? APL – rimligen måste lokala förutsättningar styra när APL ligger, men kommer skolorna att kunna styra vilka ämnen som ingår och i vilken omfattning? Hur pass stor flexibilitet får skolorna i att erbjuda egna ”profiler”?

Vidare kommer utformningen av nivåerna att bli mer komplex för yrkesämnena jämfört med de gymnasiegemensamma ämnena (där normen 100p per nivå är tänkt att råda). Detta nämns i förslaget. NF ser framför sig att utformningarna av yrkesämnena kommer att göras i nära dialog med bransch och utbildare och att yrkesämnena generellt inte ska ha en poängnorm som styr nivåerna utan att kunskapsbehovet och behovet av väl fungerande ämnen ska prioriteras.

2. Kompensatorisk betygssättning

NF anser att förslaget i princip är bra men att kompensatorisk betygssättning ska gälla även för betyget E istället för att införa ett ytterligare betygssteg.

3. Ytterligare ett underkänt betygssteg

NF anser att detta är en onödig förändring.

4. En allsidig bedömning ska göras av elevens kunskaper

NF anser att detta är ett bra förslag och att det ger gymnasieskolan större möjligheter att fokusera på processen lärande och för eleverna att utveckla bestående kunskaper.

Naturbruksskolornas
förening

Naturbruksskolornas Förening, 2020-12-03

5. Meritpoängsystemet

NF anser att förslaget att se över meritpoängsystemet är bra och förordar med eftertryck att meritpoängen tas bort. Dessa diskriminerar yrkesprogrammets elever gentemot de högskoleförberedande programmen inför antagning till högskola/universitet. Ett alternativ är att högskolorna ges rätten att själva besluta om vad som ska ge meritpoäng, då skulle meritpoängen kunna bli mer relevanta för den utbildning eleven söker.

6. Ämnesbetyg och lärarlegitimation

Funderingar angående **ämnesbetyg** och **lärarlegitimation**: Att erbjuda kurser ur flera ämnen som ska betygsättas som ett block kan bli problematiskt (risken är stor att kursernas kunskapskrav skiljer sig mycket från varandra och man tappar progressionen som finns bland kurser som bygger på varandra). Kan man erbjuda elever att läsa delar av block? Det är även viktigt att blocken harmonierar med lärarnas kompetenser och legitimationer.

NF är dock inte främmande för att flera kurser inom ett ämne kan leda till ett ämnesbetyg, t.ex. kurserna Hundkunskap 1, 2, 3 samt Träning av hund (i ämnet Hundkunskap), respektive Djurens hälso- och sjukvård 1 och 2 (i ämnet Djurens hälso- och sjukvård). Dessa ämnen överensstämmer även väl med yrkesutgångar som leder till anställningsbarhet.

NF förutsätter att Skolverket när man konstruerar nya ämnen särskilt bevakar att denna typ av välfungerande progression vidmakthålls.

För Naturbruksskolornas Förening

Anneli Gunnars
Ordförande i Naturbruksskolornas Förening

VD/Skolchef Älvdalens Utbildningscentrum
tel. 0251-59 70 03, anneli.gunnars@alvdalen.com